

ÇAVDIR İLÇESİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

ADININ KAYNAĞI VE TARİHÇESİ:

avdır adını bir rivayete göre, Aydın-Denizli istikametinden gelen kervanların burada konaklayıp, çadır kurmaları ve daha sonra, Antalya tarafına devam etmelerinden almıştır. adır kurulan yer daha sonra avdır olarak anılmış ve sonuçta avdır ismi ortaya çıkmıştır. Bir başka rivayete göre ise bir evliya gelmiş ve bir sülalenin arazisinde konaklamak istemiş, fakat burada konaklamasına izin verilmemiş. Bunun zerine evliya” Arı buğday ekin, avdar kaldırın” diye beddua etmiş ve buradan ayrılmıştır. O günden sonra yerleşim biriminin adı avdar olarak anılmaya başlamış ve zamanla avdır’a dönüşmüştür.

avdır’ın tarihi Selçuklular dönemine kadar uzanmaktadır. Oğuz Türklerinin  Ok kolundan olan avuldur (avuldurluların) bir kısmı Anadolu’nun fethi sırasında Selçuklu fetihlerine katıldılar. Aral Gölü’nün güney kıyısında bilahare Kazak baskısı ile Anadolu’ya geçtiler ve bunların bir kısmı önce bugünkü Dengere (Blmepınar) Köyü’ne gelerek yerleştiler. Belli bir sreden sonra avdır-Kozağa, Bayındır-Karapınar ve Acıpayam Ovası’na doğru yayıldılar. avdır’a gelenlerin büyük bir kısmı Aşağı avuldur (avdır) denen Haravza-Urgancı civarına yerleşti. Bir kısmı da çiftlik mevkiine ve köy yıkığına yerleştiler. Bugünkü Pazar Dağı olarak bilinen Pazar Dağı’nın eteğine Pazar kurdular ve ürettikleri hayvansal-tarımsal ürünlerini burada pazarladılar. Osmanlıların son dönemlerinden itibaren ilçenin bulunduğu yere toplanmaya başladılar. 1925-1926 yıllarında Pazar, ilçe merkezinin bulunduğu yere taşındı.

avdır cumhuriyetin ilk yıllarında belediyeikti. 1930 yıllarında 2000 nüfus şartı nedeniyle muhtarlığa dönüştürüldü. 1952 yılına kadar Tefenni ilçesine bağlı iken bu yılda Glhisar’ın ilçe olması sebebi ile Glhisar İlçesi’ne bağlandı. Bu tarihten sonra nahiye olarak 20 Mayıs 1990 tarihine kadar gelişen avdır, 20 Mayıs 1990 tarihinde 3642 sayılı kanunla ilçe oldu. 12.08.1991 tarihinde fiilen ilçe olarak faaliyetine başladı.

COĞRAFİ KONUMU VE SINIRLARI:

İlçenin doğusunda Antalya; Batısında Gölhisar ve Altınyayla; kuzeyinde Tefenni; güneyinde Muğla bulunmaktadır. Çavdır Burdur il merkezine 90 Km., komşu iller olan Denizli'ye 110 Km., Antalya'ya ise 140 Km. uzaklıkta bulunmaktadır. Yerleşim yeri itibariyle Antalya/Denizli/Fethiye yol güzergahlarının kesiştiği yerde bulunmaktadır. Bu durumda ilçeye önemli avantajlar sağlamaktadır.

Çavdır İlçesi Akdeniz-Ege geçiş bölgesinde Batı Toroslar üzerinde genelde dağlık bir arazi üzerinde kurulmuş olup, dar vadiler arasında ova bantları mevcut olup, arazinin % 54.8'i ormanlık ve makilik alanlardan oluşmaktadır. İlçenin toplam yüzölçümü 485.650 dekar olup ancak bunun % 28'i tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. İlçenin çayır mera arazisi büyüklüğü 21.949 dekar olup 61.349 dekarı ise köy yerleşim yeri, taşlık alanlar ve tarım dışı arazilerden oluşmaktadır. (Bkz. Harita – 6)

YER ŞEKİLLERİ:

İlçenin başlıca dağları Rahat Dağı, Çavdır Dağı, Pazar Dağı ve Koçaş Dağlarıdır. İlçenin ovalarını ise Haravza Ovası, Urgancı Ovası ve Söğüt Göl Arazisi oluşturmaktadır. İlçedeki yaylaları şöyle sıralayabiliriz: Rahat Yaylası, Kozağaç Yaylası, Yazır Yaylası, Bayındır Yaylası, Kızıllar Yaylası, Küçük Alan Yaylası ve Anbarcık Yaylası'dır.

AKARSULAR VE GÖLLER:

İlçenin başlıca akarsularını Karaköy ve Bayındır Çayları oluşturmakta olup bunlar Dalaman Çayı'nın kollarını oluşturmaktadır. İlçenin barajlarını ve göllerini ise Yazır Gölü, Çavdır ve Kozağaç Barajları ile Çavdır ve Söğüt Göletleri oluşturmaktadır.

İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ:

İlçenin iklimi Akdeniz-Ege geçiş iklimi karakterinde olup yazları sıcak ve kurak, kışları kısmen soğuk ve az yağışlı geçmektedir. Yağışlı mevsimler genelde Kasım, Aralık, Nisan ve Mayıs aylarıdır. Akdeniz bölgesi bitki örtüsünün temel ögesi olan

maki burada da bölgenin başlıca bitki örtüsü olarak karşımıza çıkar. Ayrıca yüksek bölgelerde çam ormanları bulunmaktadır.

NÜFUS:

Çavdır 1990 yılı itibari ile ilçe olduğu için geçmiş sayım dönemlerindeki nüfus bilgilerine ilgili dönemde bağlı olduğu ilçelerin nüfus bilgileri incelenerek ulaşılmıştır. İlçe nüfusunun tamamına yakını kırsal alan nüfusu oluşturur. 1990 Genel Nüfus Sayımı sonucunda ilçede nüfus yoğunluğu 44 olarak bulunmuş olup bu değer ülkemiz değerinin altındadır. Kadın-erkek nüfus oranları karşılaştırıldığı zaman aralarında kayda değer bir farkın olmadığı görülür. Tablo – 9'da Çavdır nüfusunun 1950'den günümüze kadar olan gelişimi gösterilmiştir. (Bkz. Tablo- 9)

EĞİTİM:

İlçe merkezinde okuma-yazma oranı % 99'dur. Ülkemiz genelindeki gelişmeler ve en son yapılan değişiklikler çerçevesinde, ilçede buna paralellik arzeden gelişme ve değişiklikler olmuş, 8 yıllık eğitimin zorunlu hale gelmesinden dolayı ilçedeki ilkokullar ilköğretim okuluna dönüştürülmüştür.

İlçede: 2 Lise, 1 Ticaret Meslek Lisesi, 1 İmam Hatip Meslek Lisesi,

kısa adı MİLO olan Laboratuvar (Bilgisayar destekli), 5 İlköğretim okulu (1. Ve 2. Kademe eğitim vermektedir.) 5 ilköğretim okulunda birleştirilmiş sınıflarda (ikinci kademe yoktur.) eğitim-öğretime devam edilmektedir. Yaklaşık 1700 öğrenci bulunmaktadır.

EKONOMİK YAPI:

Çavdır'ın ekonomisi tarım ve hayvancılığa kısmen de ticarete dayanmaktadır. Burada üretilen tarımsal ve hayvansal ürünler genelde ilçe merkezinde kurulan Pazar da pazarlanmaktadır. Haftanın Pazar gününde bölgede tek olan Hayvan Pazarı ve araba pazarı, Pazartesi gününde ise sebze ve tahıl pazarı kurulmaktadır. Bu pazarlar bölgesel nitelikte olup ilçe ekonomisine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümünün %28'i olan 136.000 dekar arazide tarım

yapılmaktadır. Bu arazinin ancak %31'i sulanabildiğinden üretilişleri açısından hububat ve nohut ekimi, rezene ekimi ve kısmen de tarla bitkileri ve sebze üretimleri yapılmaktadır.

İlçe hayvan varlığı açısından zengindir. 7000 civarında büyük baş (Sığır) hayvan vardır. Bunun % 86'sı kültür ya da kültür melezdır. Hakim ırk Holstein'dır. Küçük baş hayvancılık daha ziyade dağlık köylerde yapılmaktadır. İlçenin geneli düşünöldüğünde 35-40 bin adet küçük baş hayvan varlığından söz edilebilir. İlçe hayvan pazarında 1198 yılı belgeli kesin hayvan sayısına göre 5861 adet büyük baş, 7430 adet küçük baş hayvan pazarlanmıştır. Gerçek anlamda ise bunun en az beş misli hayvan ilçe pazarında pazarlanmaktadır.

İlçede mobilya, beyaz eşya ve gıda maddeleri pazarlanması bölgeye hitab eder şekilde gelişme göstermektedir. Otomatik av tüfekleri ve yedek parçaları ilçeye bağlı olan Bayır Kasabası'nda imal edilmekte ve bunun neticesinde ilçeye ekonomik olarak büyük bir güç sağlamaktadır.

İlçede fason üretimine yönelik bir tekstil konfeksiyon atölyesi mevcuttur. Burada ortalama 20-25 kişi çalışmaktadır. Ayrıca ilçede Batı imento A.ř. tarafından imento paketleme tesisi yapılmış, faaliyete geçmiştir. Burada 100 kişi istihdam edilmektedir.

avdır'da kooperatifçilik daha ziyade tarımsal kalkınma ve sulama kooperatifçiliği şeklinde gelişmiştir. Bir pancar ekicileri, 4 tarım kredi, 11 adet te tarımsal kalkınma ve sulama kooperatifi mevcuttur. İlçe merkezinde banka hizmetleri Ziraat Bankası ve Halk Bankası tarafından yürütölmektedir. Dengere'de anason festivali yapılmaktadır. İlçenin girişinde bir mermer ve kereste atölyesi gibi bir yer bulunmaktadır.

(avdır hakkında verilen bilgilerdeki kaynak ÇAVDIR KAYMAKAMLIğI İLÇE BRİFİNG RAPORU)